

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษา ๑) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนราชวินิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๒) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนราชวินิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๓) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนราชวินิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนโรงเรียนราชวินิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานครตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ – ๖ มีจำนวนทั้งหมด ๒๕๓ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าทดสอบที (t – Test) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ $P = 0.05$ ซึ่งเป็นการทดสอบความแตกต่างระหว่าง ๒ กลุ่ม ถ้ากลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ ๓ กลุ่มขึ้นไป วิเคราะห์โดยใช้ (One way Anowa) ถ้าแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕ จะเปรียบเทียบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ผลการศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ศึกษาข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละด้านเพศ อายุ ระดับชั้นและเกรดเฉลี่ย พบว่า

๑. เพศ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน ๑๓๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๒ และเพศหญิง จำนวน ๑๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๘

๒. อายุ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๑ ปีจำนวน ๑๒๒ คนคิดเป็นร้อยละ ๔๘.๑ รองลงมามีอายุระหว่าง ๑๑ ปี จำนวน ๕๕ คนคิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓ อายุระหว่าง ๑๒ปี จำนวน ๓๑ คนคิดเป็นร้อยละ ๒๓.๕ และมีอายุระหว่าง ๑๓ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑.๓ ตามลำดับ

๓. ระดับชั้น พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ จำนวน ๑๐๑คนคิดเป็นร้อยละ ๓๙.๐ รองลงมา กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ จำนวน ๑๐๐

คนคิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓ กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๘๖ คนคิดเป็นร้อยละ ๓๒.๓ ตามลำดับ

๔. เกรดเฉลี่ย พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ยในระดับ ๓.๕๑-๔.๐๐ จำนวน ๑๕๓ คนคิดเป็นร้อยละ ๕๔.๘ รองลงมามีเกรดเฉลี่ยในระดับ ๓.๐๑-๓.๕๐ จำนวน ๘๗ คนคิดเป็นร้อยละ ๒๙.๓ มีเกรดเฉลี่ยในระดับ ๒.๕๑-๓.๐๐ จำนวน ๓๔ คนคิดเป็นร้อยละ ๑๑.๔ และมีเกรดเฉลี่ยในระดับ ๒.๐๐ - ๒.๕๐ จำนวน ๑๓ คนคิดเป็นร้อยละ ๔.๔ ตามลำดับ

๕.๑.๒ ผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนราชวินิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) มีผลการวิจัย ดังนี้

นักเรียนมีความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนราชวินิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยรวม อยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้าน ตามลำดับค่าเฉลี่ย คือด้านหลักสูตร การเรียนการสอน ด้านวัดและประเมินผล ด้านบรรยากาศการเรียนการสอนและด้านสื่อการเรียนการสอนตามลำดับ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๑. นักเรียนมีความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนราชวินิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ในด้านหลักสูตรในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนราชวินิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ในด้านหลักสูตร อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงจากมากไปหาน้อย ๓ ข้อ คือ ข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นมากที่สุด ได้แก่ เนื้อหาวิชาสังคมศึกษาเป็นการบูรณาการในหลายๆ เรื่องเข้าด้วยกัน เช่น ศาสนา วัฒนธรรม สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง ซึ่งมีส่วนสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคม รองลงมา ได้แก่ ครูจัดเนื้อหาหลักสูตรเป็นไปตามลำดับการเรียนรู้ ข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นน้อยที่สุดได้แก่มีโครงสร้างหลักสูตรชัดเจน

๒. นักเรียนมีความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนราชวินิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ด้านการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนราชวินิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ในด้านเรียนการสอนอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงจากมากไปหาน้อย ๓ ข้อ คือ ข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นมากที่สุด ได้แก่ ครูมีการทบทวนบทเรียนที่สอนไปแล้ว รองลงมา ได้แก่ ครูดำเนินการเรียน

การสอนโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นน้อยที่สุดได้แก่การเรียนการสอนผสมผสานทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

๓. นักเรียนมีความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนราชวินิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานครด้านสื่อการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนราชวินิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานครในด้านสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงจากมากไปหาน้อย ๓ ข้อ คือ ข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นมากที่สุด ได้แก่ ครูมีความรู้ความสามารถในการใช้สื่อและสื่อที่นำมาใช้ตรงกับเนื้อหาสาระที่สอน รองลงมา ได้แก่สื่อการสอนที่ครูนำมาใช้ในวิชาสังคมศึกษามีความทันสมัย ตรงกับเหตุการณ์ปัจจุบัน มีความหลากหลายและน่าสนใจ ข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นน้อยที่สุดได้แก่ครูใช้สื่ออุปกรณ์การสอนประกอบเพื่อให้ นักเรียนเข้าใจในเนื้อหาเพิ่มมากขึ้นทุกหน่วยการเรียนรู้

๔. นักเรียนมีความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนราชวินิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานครด้านบรรยากาศการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนราชวินิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานครในด้านบรรยากาศการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงจากมากไปหาน้อย ๓ ข้อ คือ ข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นมากที่สุด ได้แก่ มีความเป็นกันเองระหว่างนักเรียนกับนักเรียน รองลงมา ได้แก่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นน้อยที่สุดได้แก่ มีแหล่งเรียนรู้ในบริเวณโรงเรียนเพียงพอ

๕. นักเรียนมีความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนราชวินิตเขตดุสิต กรุงเทพมหานครด้านวัดและประเมินผลในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนราชวินิตเขตดุสิต กรุงเทพมหานครในด้านวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงจากมากไปหาน้อย ๓ ข้อ คือ ข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นมากที่สุด ได้แก่ ครูมีการวัดผลและประเมินผลนักเรียนแต่ละคนตามสภาพความเป็นจริงอย่างยุติธรรม รองลงมา ได้แก่ครูกำหนดหลักเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลอย่างชัดเจน ข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นน้อยที่สุดได้แก่เมื่อครูสอนจบบทเรียนแล้วครูมีการทดสอบหลังเรียนเป็นประจำ

๕.๑.๓ ผลการศึกษาเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนราชวินิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศโดยการทดสอบค่าที (t-test) จำแนกตามอายุ ระดับชั้นเรียน และเกรดเฉลี่ย โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ดังนี้

๑. การทดสอบสมมติฐานที่ว่า นักเรียนมีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาแตกต่างกัน พบว่า นักเรียนมีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งตรงตามสมมติฐานที่ว่านักเรียนมีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาแตกต่างกัน โดยนักเรียนหญิงมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษามากกว่านักเรียนชาย

๒. การทดสอบสมมติฐานที่ว่า นักเรียนอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาแตกต่างกัน พบว่า นักเรียนอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งตรงตามสมมติฐานที่ว่า นักเรียนอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า นักเรียนที่มีอายุ ๑๐ ปีมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาแตกต่างกับนักเรียนที่มีอายุ ๑๒ ปี และนักเรียนที่มีอายุมาก ๑๓ ปีอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนคู่อื่นมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาไม่ต่างกัน

๓. การทดสอบสมมติฐานที่ว่า นักเรียนระดับชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาแตกต่างกัน พบว่า นักเรียนระดับชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งตรงตามสมมติฐานที่ว่า นักเรียนระดับชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาแตกต่างกับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ และนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๕

๔. การทดสอบสมมติฐานที่ว่า นักเรียนมีเกรดเฉลี่ยต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาไม่แตกต่างกัน พบว่า นักเรียนมีเกรดเฉลี่ยต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งไม่ตรงตามสมมติฐานที่ว่า นักเรียนเกรดเฉลี่ยต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาแตกต่างกัน

๕.๑.๔ ผลการศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนราชวินิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ทั้ง ๕ ด้าน สรุปได้ดังนี้

๑) ด้านหลักสูตร ปัญหาอุปสรรค คือ ครูไม่มีความชัดเจนในโครงสร้างหลักสูตรการเรียนรู้และเนื้อหาหลักสูตรไม่เหมาะสมกับในยุคปัจจุบันซึ่งให้ความสำคัญกับประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนมาก ส่วนข้อเสนอแนะ คือ ครูควรปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตรการเรียนรู้และเนื้อหาหลักสูตรให้เหมาะสมกับยุคปัจจุบันและให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนให้มากขึ้นกว่าเดิม

๒) ด้านการเรียนการสอน ปัญหาอุปสรรค คือ ครูเน้นการเรียนการสอนภาคทฤษฎีในห้องเรียนมากเกินไป ส่วนข้อเสนอแนะ คือ ครูควรให้ความสำคัญทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ผสมผสานทั้งสองด้านให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

๓) ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ปัญหาอุปสรรค คือ สื่อไม่ครบทุกหน่วยการเรียนรู้ไม่ทันสมัยและไม่สอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบัน ส่วนข้อเสนอแนะ คือ ครูควรจัดสื่อให้ครบทุกหน่วยการเรียนรู้และปรับปรุงสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องเหมาะสมและเป็นปัจจุบันเสมอ

๔) ด้านบรรยากาศการเรียนการสอน ปัญหาอุปสรรค คือ มีแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับวิชาสังคมศึกษาภายในบริเวณโรงเรียนน้อยเกินไปไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน ส่วนข้อเสนอแนะ ครูควรเพิ่มแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้พอต่อความต้องการของผู้เรียนหรือจัดให้มีห้องประจำวิชาสังคมศึกษาพร้อมทั้งจัดบอร์ดหรือมุมสังคมศึกษาให้มากกว่าเดิม

๕. ด้านการวัดและประเมินผล ปัญหาอุปสรรค คือ ครูสอนจบบทเรียนแล้วไม่มีเวลาพอที่ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังการเรียน ส่วน ข้อเสนอแนะ คือ ครูควรจัดเวลาให้เหมาะสมและควรให้ความสำคัญกับการทำแบบทดสอบหลังเรียนเพื่อทบทวนสาระการเรียนรู้และเป็นการฝึกทักษะในการทำแบบทดสอบ

๕.๒ อภิปรายผล

จากผลการศึกษาเรื่องความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนราชวินิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานครมีประเด็นที่น่าสนใจตามที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

๑. นักเรียนมีความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนราชวินิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานครโดยรวม อยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้าน ตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านหลักสูตร การเรียนการสอน ด้านวัดและประเมินผล ด้านบรรยากาศการเรียนการสอนและด้านสื่อการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหลักสูตรมีความชัดเจน และมีเนื้อหาสาระที่เข้าใจง่าย รวมถึงด้านการเรียนการสอน ด้านวัดและประเมินผล ด้านบรรยากาศการเรียนการสอน และทำให้เห็นว่าครูยังขาดทักษะในการใช้สื่อการเรียนรู้หรือสื่อการเรียนรู้อยังมีไม่พบเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับ พระมหาฉัตรกฤษณ์ สุเมธ (ปัญญาพัฒนะนันท์) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอน วิชาพระพุทธศาสนาโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ผลวิจัยพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มากสำหรับผลการพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ด้านกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงรองลงมา ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรสาระการเรียนรู้และด้านหลักสูตรสาระการเรียนรู้มีค่าเท่ากัน และด้านการเรียนการสอนตามลำดับ

๒. ด้านหลักสูตร พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนราชวินิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานครในด้านหลักสูตรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ในด้านหลักสูตร อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงจากมากไปหาน้อย ๓ ข้อ คือ ข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นมากที่สุด ได้แก่ เนื้อหาวิชาสังคมศึกษาเป็นการบูรณาการในหลายๆ เรื่องเข้าด้วยกัน เช่น ศาสนา วัฒนธรรม สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง ซึ่งมีส่วนสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคม รองลงมา ได้แก่ ครูจัดเนื้อหาหลักสูตรเป็นไปตามลำดับการเรียนรู้ ข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นน้อยที่สุดได้แก่มีโครงสร้างหลักสูตรชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับ พระครูปัญญาวัฒนกิจ ปญญาทุตโน พิงสูงเนิน ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนา ช่วงชั้นที่ ๓ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต ๔ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีสภาพอยู่ในระดับมาก

๓ ด้าน โดยด้านที่มีสภาพการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด ได้แก่ ด้านหลักสูตร รองลงมา ได้แก่ ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามลำดับ ยกเว้นด้านอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนที่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

๓. ด้านการเรียนการสอน พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนราชวินิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ด้านการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ในด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงจากมากไปหาน้อย ๓ ข้อ คือ ข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นมากที่สุด ได้แก่ ครูมีการทบทวนบทเรียนที่สอนไปแล้ว รองลงมา ได้แก่ ครูดำเนินการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นน้อยที่สุด ได้แก่ การเรียนการสอนผสมผสานทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาสุธน วงศ์แดงได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินผลการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานครผลการวิจัยพบว่าด้านการเรียนการสอน พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาด้านการเรียนการสอน โดยภาพรวม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความคิดเห็นในระดับมาก ข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ๓ ข้อแรก คือนักเรียนได้เตรียมตัวก่อนมาเรียนด้วยการอ่านหนังสือล่วงหน้าสม่ำเสมอ นักเรียนได้รับฝึคชอบหน้าที่ของตนเองในการเรียนเป็นอย่างดี และครูเน้นการจัดการเรียนรู้โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน รองลงมาคือนักเรียนได้วางแผนการเรียนตามตารางที่กำหนดให้เป็นอย่างดี ข้อที่นักเรียนมีความเห็นมีค่าต่ำสุดคือครูกำหนดเนื้อหาสาระในการสอนแต่ละครั้งให้เหมาะสมกับเวลาเรียน

๔. ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนราชวินิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานครด้านสื่อการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ในด้านสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงจากมากไปหาน้อย ๓ ข้อ คือ ข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นมากที่สุด ได้แก่ ครูมีความรู้ความสามารถในการใช้สื่อและสื่อที่นำมาใช้ตรงกับเนื้อหาสาระที่สอน รองลงมา ได้แก่ สื่อการสอนที่ครูนำมาใช้ในวิชาสังคมศึกษามีความทันสมัย ตรงกับเหตุการณ์ปัจจุบัน มีความหลากหลายและน่าสนใจ ข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นน้อยที่สุดได้แก่ครูใช้สื่ออุปกรณ์การสอนประกอบเพื่อให้นักเรียนเข้าใจในเนื้อหาเพิ่มมากขึ้นทุกหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูปลัดจันทน์ ทนฺตจิตฺโต (ต๋อนโสกรี) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารวิชาการ

ด้านการเรียนการสอนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม ผลวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารวิชาการด้านการเรียนการสอนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม ด้านวัสดุและสื่อการเรียนการสอน มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นเดียวกันเรียงอันดับจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับ คือ ส่งเสริมให้มีการสร้างสื่อประกอบการเรียนการสอนและคู่มือการใช้ให้ครบทุกกลุ่มประสบการณ์ สนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดทำสื่อให้เพียงพอกับความต้องการ สำรวจความต้องการด้านสื่อและวัสดุประกอบการเรียนการสอนของครูในแต่ละกลุ่มประสบการณ์

๕. ด้านบรรยากาศการเรียนการสอน พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนราชวินิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ด้านบรรยากาศการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา : ในด้านบรรยากาศการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงจากมากไปหาน้อย ๓ ข้อ คือ ข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นมากที่สุด ได้แก่ มีความเป็นกันเองระหว่างนักเรียนกับนักเรียน รองลงมา ได้แก่ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นน้อยที่สุดได้แก่ มีแหล่งเรียนรู้ในบริเวณโรงเรียนเพียงพอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูผู้สอนรู้จักสร้างบรรยากาศในการเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนรู้สึกผ่อนคลาย เป็นกันเอง ต้องการที่จะเรียนรู้ซึ่งเป็นการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนของนักเรียนก็จึงทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ **พรรณี ชูทัย** กล่าวถึงบรรยากาศในชั้นเรียนที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการสอนว่า บรรยากาศที่มีความอบอุ่น (Warmth) เป็นบรรยากาศทางด้านจิตใจ ซึ่งมีผลต่อความสำเร็จในการเรียน การที่ครูมีความเข้าใจนักเรียนเป็นมิตร ยอมรับให้ความช่วยเหลือ จะทำให้นักเรียนเกิดความอบอุ่น สบายใจ รักครู รักโรงเรียน และรักการมาเรียน

๖. ด้านวัดและประเมินผล พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนราชวินิตเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ด้านวัดและประเมินผลในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา : ในด้านวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงจากมากไปหาน้อย ๓ ข้อ คือ ข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นมากที่สุด ได้แก่ ครูมีการวัดผลและประเมินผลนักเรียนแต่ละคนตามสภาพความเป็นจริงอย่างยุติธรรม รองลงมา ได้แก่ ครูกำหนดหลักเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลอย่างชัดเจน ข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นน้อยที่สุดได้แก่เมื่อครูสอนจบบทเรียนแล้วครูมีการทดสอบหลังเรียนเป็นประจำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **สาธิต**

แก่นมณีและคณะ ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินผลการสอนวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดแพร่ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมัธยมศึกษาที่มีระดับชั้นแตกต่างกันคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความคิดเห็นต่อการประเมินผลการสอนวิชาพระพุทธศาสนาอยู่ในระดับมาก และแตกต่างกัน นอกจากนี้พบว่า นักเรียนที่มีเพศแตกต่างกัน คือ เพศชาย และเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการประเมินผลการสอนวิชาพระพุทธศาสนาอยู่ในระดับมาก

๗. ผลการศึกษาเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนราชวินิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล .ในด้านเพศ อายุ ระดับชั้น พบว่า นักเรียน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งตรงตามสมมติฐาน ส่วนในด้านเกรดเฉลี่ย พบว่า นักเรียน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งไม่ตรงตามสมมติฐาน

๘. ผลการศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนราชวินิตราชวินิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ทั้ง ๕ ด้าน สรุปได้ดังนี้

๑) ด้านหลักสูตร ปัญหาอุปสรรค คือ ครูไม่มีความชัดเจนในโครงสร้างหลักสูตรการเรียนรู้และเนื้อหาหลักสูตรไม่เหมาะสมกับในยุคปัจจุบันซึ่งให้ความสำคัญกับประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนมาก ส่วนข้อเสนอแนะ คือ ครูควรปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตรการเรียนรู้และเนื้อหาหลักสูตรให้เหมาะสมกับยุคปัจจุบันและให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนให้มากขึ้นกว่าเดิม

๒) ด้านรูปแบบการเรียนการสอน ปัญหาอุปสรรค คือ ครูเน้นการเรียนการสอนภาคทฤษฎีในห้องเรียนมากเกินไป ส่วนข้อเสนอแนะ คือ ครูควรให้ความสำคัญทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติผสมผสานทั้งสองด้านให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

๓) ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ปัญหาอุปสรรค คือ สื่อไม่ครบทุกหน่วยการเรียนรู้ไม่ทันสมัยและไม่สอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบัน ส่วนข้อเสนอแนะ คือ ครูควรจัดสื่อให้ครบทุกหน่วยการเรียนรู้และปรับปรุงสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องเหมาะสมและเป็นปัจจุบันเสมอ

๔) ด้านบรรยากาศการเรียนการสอน ปัญหาอุปสรรค คือ มีแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับวิชาสังคมศึกษาภายในบริเวณโรงเรียนน้อยเกินไปไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน ส่วนข้อเสนอแนะ ครูควรเพิ่มแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้พอต่อความต้องการของผู้เรียน หรือจัดให้มีห้องประจำวิชาสังคมศึกษาพร้อมทั้งจัดบอร์ดหรือมุมสังคมศึกษาให้มากกว่าเดิม

๕. ด้านการวัดและประเมินผล ปัญหาอุปสรรค คือ ครูสอนจบบทเรียนแล้วไม่มีเวลาพอที่ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังการเรียน ส่วน ข้อเสนอแนะ คือ ครูควรจัดเวลาให้เหมาะสมและควรให้ความสำคัญกับการทำแบบทดสอบหลังเรียนเพื่อทบทวนสาระการเรียนรู้และเป็นการฝึกทักษะในการทำแบบทดสอบ

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนราชวินิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ควรบรรจุไว้ในแผนนโยบาย ดังนี้

๑) ด้านหลักสูตร ควรทำหลักสูตรให้ชัดเจน ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรอยู่เสมอ และให้สอดคล้องกับผู้เรียน

๒) ด้านการเรียนการสอน ควรมีกิจกรรมเสริมหลักสูตร เน้นทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ให้ผู้เรียนได้บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม มีจิตสาธารณะ

๓) ด้านสื่อการเรียนการสอน ควรมีงบประมาณสนับสนุนสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอและพัฒนาให้ทันสมัยอยู่เสมอ สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

๔) ด้านบรรยากาศการเรียนการสอน ควรมีแหล่งเรียนรู้รอบๆ ห้องเรียน หรือในโรงเรียนให้เพียงพอต่อการเรียนรู้ เสริมสร้าง พัฒนาบรรยากาศและแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อผู้เรียน

๕) ด้านการวัดผลประเมินผล ควรมีการวัดผลและประเมินผลก่อนและหลังบทเรียนอยู่เสมอ ควรวัดผลตามสภาพความเป็นจริง และหลากหลายเพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่แท้จริง

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

๑) ควรมีการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของครูที่มีต่อโครงสร้างหลักสูตรการเรียนรู้อื่นๆ และเนื้อหาหลักสูตรในวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา

๒) ควรทำการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการเรียนการสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในโรงเรียนประถมศึกษา

๓) ควรทำการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับวิชาสังคมศึกษาภายในบริเวณโรงเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา